

Obsah

ÚVOD	9
I. část	
1 KOMUNIKACE	11
Ontogeneze lidské řeči	12
2 VERBÁLNÍ KOMUNIKACE	15
3 NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE VE ZDRAVOTNICKÉ PRAXI	17
Sdělování přiblížením a oddálením	19
Sdělování dotykem	23
Sdělování výrazem obličeje	24
Gesta	31
Gesta v oblasti obličeje a krku	31
Gesta rukou	43
Gesta nohou	46
4 OBECNÉ PŘÍSTUPY KE STUDIU KOMUNIKACE	49
Lékařský přístup	50
Choroba	50
Diagnóza	50
Sociologický přístup	51
Antropologický přístup	52
Přístup transakční analýzy	54
Balintův přístup	57
Sociálněpsychologický přístup	58
II. část	
5 VZTAH LÉKAŘ–PACIENT	65
6 KOMUNIKACE V LÉKAŘSKÉ PÉČI	69
Princip komunikace mezi lékařem a pacientem	71

Dosažení spolupráce	71
Stanovení priority lékařské práce	73
Vytvoření pocitu bezpečí a jistoty	73
Zabezpečení informovanosti pacienta.	74
Dohoda o způsobu léčby	75
Ukončení návštěvy	75
Emocionální reakce pacientů na nemoc.	75
Strategie komunikace u problémových pacientů	79
Úzkostný typ.	79
Úzkostně-agresivní typ	80
Narcisticky-agresivní typ	81
Bezohledně-agresivní typ	82
Pedantický typ.	82
Nepřístupný typ	83
Histrionský typ	84

III. část

7 ZVLÁŠTNOSTI A PRAVIDLA KOMUNIKACE V NĚKTERÝCH OBORECH MEDICÍNY	87
Komunikace v onkologii	88
Psychologický mechanismus při nádorovém onemocnění a základy komunikace v jednotlivých fázích	88
Komunikace s pozůstalými a sdělování úmrtí	98
Komunikace ve vnitřním lékařství	100
Struktura základního rozhovoru	100
Zásady sdělování léčebného doporučení (příkazů, zákazů) a vytýkání chyb	104
Struktura komunikace při vizitě	106
Komunikace v chirurgických oborech	107
Zvládání bolesti	108
Zásady komunikace s pacientem před operací	109
Komunikace v plastické a estetické chirurgii	110
Komunikace v gynekologii	114

Komunikace lékaře během vyšetření intimních míst pacientky	114
Komunikace před nepříjemným diagnostickým zákrokem.	115
Komunikace v těhotenství a během porodu	116
Komunikace v neonatologii	117
Specifika komunikace v sexuologii	119
Tlak sociálního okolí	119
Poruchy partnerské komunikace	120
Sexuální dysfunkce	122
Sexuální deviace.	123
Nejistota v sexuální orientaci	124
Specifika komunikace s handicapovaným pacientem.	125
Komunikace s pacienty se sluchovým postižením	126
Komunikace s pacienty se zrakovým postižením	126
Desatero komunikace při doprovodu pacientů se zrakovým postižením.	128
Komunikace s pacienty s pohybovým postižením	129
Desatero komunikace se seniory (geriatrickými pacienty) se zdravotním postižením	130
Desatero komunikace s pacienty se syndromem demence	131
 LITERATURA	133